

GEÇİKME ZAMMI ORANLARI

ORAN		UYGULAMA DÖNEMİ	DAYANAĞI BAKANLAR KURULU KARARI
AYLIK	YILLIK		
12%	144%	08/03/1994-30/08/1995	94/5335 Sayılı B.K.K.
10%	120%	31/08/1995-31/02/1996	95/7138 Sayılı B.K.K.
15%	180%	01/02/1996-08/07/1998	96/7798 Sayılı B.K.K.
12%	144%	09/07/1998-20/01/2000	98/11331 Sayılı B.K.K.
6%	72%	21/01/2000-01/12/2000	2000/7 Sayılı B.K.K.
5%	60%	02/12/2000-28/03/2001	2000/1555 Sayılı B.K.K.
10%	120%	29/03/2001-30/01/2002	2001/2175 Sayılı B.K.K.
7%	84%	31/01/2002-11/11/2003	2002/3550 sayılı B.K.K.
4%	48%	12/11/2003-01/03/2005	2003/6345 sayılı B.K.K.
3%	36%	02/03/2005-20/04/2006	2005/8551 Sayılı B.K.K.
2,5%	30%	21/04/2006-18/11/2009	2006/10302 Sayılı B.K.K.
1,95%	23,4%	19/11/2009 -18/10/2010	2009/15565 Sayılı B.K.K.
1,4 %	16,8 %	19/10/2010 tarihinden itibaren	2010/965 Sayılı B.K.K.

I. Gecikme Zammı Hesaplaması

6183 sayılı Yasanın 51 nci maddesi uyarınca Gecikme zammı bir liradan az olamaz.

Gecikme zammı 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre uygulanan vergi ziyai cezalarında bu madde uyarınca belirlenen oranda, mahkemeler tarafından verilen ve ceza mahiyetinde olan amme alacaklarında ise bu oranın yarısı ölçüsünde uygulanır. Bunların dışındaki ceza mahiyetinde olan amme alacaklarına gecikme zammı tatbik edilmez.¹

Ay kesirleri için gecikme zammı, 5035 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 02.01.2004 tarihinden itibaren günlük esasa göre hesaplanacaktır.

Günlük gecikme zammı oranının belirlenmesi: Günlük esasa göre gecikme zammı oranının belirlenmesinde aşağıdaki hususlara uyulacaktır.

1. Bir ay 30 gün olarak dikkate alınacaktır.
2. Günlük gecikme zammı oranı (Geçerli Aylık Oran/30) formülüyle bulunacaktır.
3. Bulunan bu katsayının virgülden sonraki ilk 6 hanesi hesaplamalarda kullanılacaktır.
4. Katsayının virgülden sonraki 7. veya devam eden hanelerinde bir sayı bulunması halinde 6. hane bir üst sayıya tamamlanacaktır.
5. Katsayının virgülden sonraki 7. veya devam eden hanelerinde bir sayı yok ise altıncı hane değiştirilmeyecektir.

Örnek- 1: Aylık gecikme zammı oranı %4 olduğunda, yukarıdaki formüle göre günlük gecikme zammı oranı $[(4/100)/30 =]$ 0,001333 3 333 olarak bulunmaktadır.

Ancak bu örnekte, virgülden sonraki yedinci hanede bir sayı (3 sayısı) bulunduğundan, altıncı hanedeki (3) sayısı (4) sayısına tamamlanarak günlük gecikme zammı oranı 0,001334 olarak dikkate alınacaktır.

Günlük esasa göre gecikme zammının hesaplanmasında aşağıdaki formül kullanılacaktır.

Günlük esasa göre gecikme zammı tutarı = Günlük gecikme zammı oranı x Gün sayısı x Gecikme zammı uygulanacak tutar

¹ Usulsüzlük cezalarında (genel ve özel usulsüzlükler dahil) gecikme zammı uygulanmaz.

II. Gecikme Zammının Tatbik Müddeti

6183 sayılı Kanunun 52'nci maddesine göre, amme alacağının vade tarihinden itibaren;

1. Amme alacağının tecilinde, tecilin yapıldığı,
2. Borçlunun iflası halinde, iflasın açıldığı,
3. Aciz halinde bu durumun tespit edildiği,

tarihe kadar gecikme zammı hesaplanacaktır.

III. Köylerde Gecikme Zammı Uygulaması

6183 sayılı Kanunun "Köylerde gecikme zammı" başlıklı 53 üncü maddesinde

"Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilecek vergiler hariç olmak üzere belediye sınırları dışındaki köylerde tahsildarlar tarafından tahsil olunan amme alacakları ödeme süresi içinde ödenmediği takdirde bunlar için yalnız %10 gecikme zammı uygulanır.

Ödeme müddeti geçmiş olmasına rağmen tahsildarların gidemediği köylerdeki borçlulara bu zam, tahsildarın ilk uğradığı zaman içinde borçlarını ödemedikleri takdirde tatbik olunur." hükmü yer almaktadır.

Bu hükümlerle, köylerde uygulanmakta olan %10 oranındaki gecikme zammının hangi vergiler hakkında tatbik edileceğini tespit etme yetkisi Maliye Bakanlığına verilmiştir.

Bu itibarla, ikametgahı veya kanuni ya da iş merkezi köylerde olan amme borçlularının;

1. Gelir Vergisi (geçici vergi dahil),
2. Kurumlar Vergisi (geçici vergi dahil),
3. Katma Değer Vergisi,
4. Özel Tüketim Vergisi,
5. Motorlu Taşıtlar Vergisi,
6. Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi,
7. Özel İletişim Vergisi,
8. Şans Oyunları Vergisi,
9. Damga Vergisi,

borçlarının ödeme müddeti içinde ödenmemesi halinde **6183 sayılı Kanunun 51'inci maddesine** göre gecikme zammı uygulanmaktadır.

Yukarıdakiler dışında kalan diğer amme alacaklarına ise **Kanunun 53'üncü maddesine** göre gecikme zammı tatbik edilmemektedir.

IV. Gecikme Zammı Oranının Deęiřmesi

6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesinin dördüncü fıkrasında “Bakanlar Kurulu, gecikme zammı oranlarını aylar itibarıyla topluca veya her ay için ayrı ayrı, yüzde onuna kadar indirmeye, gecikme zammı oranı ile gecikme zammı asgari tutarını iki katına kadar artırmaya, ayrıca gecikme zammı oranını aylar itibarıyla farklı olarak belirlemeye ve gecikme zammını bileşik faiz usulüyle aylık, üç aylık, altı aylık veya yıllık olarak hesaplatmaya yetkilidir.” hükmü yer almaktadır.

6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesinin bu hükmüne istinaden Bakanlar Kurulu Kararıyla aylık gecikme zammı oranının yeniden belirlendiği hallerde, gecikme zammı hesaplamasında aşağıda belirtilen açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

Aylık Esasa Göre: Aylık esasa göre gecikme zammının hesaplanacağı bir aylık süre içindeki bir tarihte oran değişikliği yapılırsa, bu bir aylık sürenin tamamına eski oran tatbik edilecektir.

Günlük Esasa Göre: Ay kesirleri için gecikme zammının hesaplanması günlük esasa göre yapıldığından, Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girdiği gün dahil olmak üzere daha sonraki günler için yeni oran, yürürlük tarihinden önceki günler için ise eski oran tatbik edilecektir.